

**הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 195) (הרחבת ההגדרה ילד לעניין ביטוח נפגעי עבודה),
התשע"ז-2017***

1. תיקון סעיף 130 .1 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 130(א) –
- (1) בפסקה (2), בסופה יבוא "או 252(ג1)";
- (2) בפסקה (5), אחרי "שבסעיף 238" יבוא "או התנאים שבסעיף 252(ג1)", ואחרי "מהתנאים האמורים" יבוא "בסעיף 238 או שנתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף 252(ג1)".
2. תיקון סעיף 133 .2 בסעיף 133(ב)(2) לחוק העיקרי, במקום הקטע החל במילים "האמורים בפסקאות" עד המילים "שבסעיף 238" יבוא "האמורים בפסקאות משנה (א) או (ב) שלהלן", ובמקום "המגיעה לה." יבוא "המגיעה לה:
- (א) אחד התנאים האמורים בפסקאות (2) ו-(3) להגדרה "ילד" שבסעיף 238;
- (ב) התנאים שבסעיף 252(ג1)."
3. תיקון סעיף 144 .3 בסעיף 144 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א)(2), בסופו יבוא "או שהוא לומד במוסד חינוכי כהגדרתו בסעיף 252(ג1) ומתקיימים בו התנאים האמורים באותו סעיף";
- (2) בסעיף קטן (ב), המילים "ילד כמשמעותו בסעיף 238, והוא בבחינת" – יימחקו.
4. תיקון סעיף 260 .4 בסעיף 260(2) לחוק העיקרי, במקום הקטע החל במילים "האמורים בפסקאות" עד המילים "שבסעיף 238" יבוא "האמורים בפסקאות משנה (א) או (ב) שלהלן", ובמקום "המגיעה להם." יבוא "המגיעה להם:
- (א) תנאי מהתנאים האמורים בפסקאות (2) ו-(3) להגדרה "ילד" שבסעיף 238;
- (ב) התנאים שבסעיף 252(ג1)."
5. תיקון סעיף 265 .5 בסעיף 265 לחוק העיקרי –
- [תלוי ברביזיה]
- [תלוי ברביזיה]

* הצעת חוק מס' פ/3719/20 (מספר פנימי: 2011080); הועברה לוועדה ביום י"ז באדר התשע"ז (15 במרס 2017).
¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשע"ז, עמ' 666.

(1) בסעיף קטן (א)(2), בסופו יבוא "או שהוא לומד במוסד חינוכי כהגדרתו בסעיף 252(ג1) ומתקיימים בו התנאים האמורים באותו סעיף";

(2) בסעיף קטן (ב), המילים "והוא בבחינת תלוי לפי סעיף 247(2)", - יימחקו.

תחילה, תחולה 6. (א) תחילתו של חוק זה ביום ז' בתמוז התשע"ז (1 ביולי 2017) (להלן – יום והוראת מעבר התחילה), והוא יחול על תשלומים המשתלמים לפי סימן ח' לפרק ה' ולפי סעיף 260 לחוק העיקרי, כנוסחם בחוק זה, בעד התקופה החל ביום התחילה ואילך.

(ב) תשלומים כאמור בסעיף קטן (א) ישולמו ביום י"ד בטבת התשע"ח (1 בינואר 2018).

ד ב ר י ה ס ב ר

גמלאות לתלויים בנפגעי עבודה לפי סימן ח' לפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 (להלן – החוק), נועדו להבטיח את כלכלתם של מי שהיו סמוכים על שולחנו של מבוטח שנפטר כתוצאה מפגיעה בעבודה, ובכלל זה ילד, וכן אלמן או אלמנה, שגובה קצבתם תלוי בשאלה אם יש עמם ילד. לעניין זה, ילד מוגדר בסעיף 238 לחוק כמי שבין היתר לא מלאו לו 20 שנים והוא שוחר במסגרת קדם-צבאית של צבא הגנה לישראל, או שעיקר זמנו מוקדש לסיום לימודים במוסד חינוכי על-יסודי. בהגדרה זו לא נכללים צעירים שטרם מלאו להם 20 שנים ועודם סמוכים על שולחן הוריהם כיוון שהם מקדישים את זמנם ללימודים במוסדות על-תיכוניים שונים או במוסדות להשכלה גבוהה.

בחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 156), התשע"ד–2014 (להלן – תיקון מס' 156), הורחבה ההגדרה "ילד" לעניין קצבת שאירים לפי סימן ד' לפרק י"א לחוק. ואולם, לא נעשה תיקון מקביל בסימן ח' לפרק ה' לחוק לגבי גמלאות לתלויים בנפגעי עבודה.

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע להרחיב את ההגדרה "ילד" לעניין גמלאות לתלויים בנפגעי עבודה כאמור ולכלול בה גם את מי שרואים בו ילד לעניין קצבת שאירים לפי סעיף 252(ג1) לחוק, כלומר, גם את מי שטרם מלאו לו 20 שנים, והוא לומד במוסד חינוכי כהגדרתו באותו סעיף.

בהתאם לכך, מוצע להתאים סעיפים נוספים בסימן ח' לפרק ה' המפנים להגדרה "ילד" כנוסחה בסעיף 238 לחוק, כך שיפנו גם למי שרואים בו ילד לפי הוראות סעיף 252(ג1) לחוק, ולתקן בהתאמה גם סעיפים דומים בסימן ד' לפרק י"א (שעניינו ביטוח שאירים), שלא תוקנו כחלק מתיקון מס' 156, והכל כמפורט להלן:

1. מוצע לתקן את סעיפים 133 ו-260 לחוק הנוגעים לתנאים שבהם אלמנה או אלמן, לפי העניין, הזכאים למענק לפי אותם סעיפים יהפכו זכאים לקצבת תלויים בנפגעי עבודה או לקצבת שאירים, לפי העניין, בשל כך שהתקיימו בילד שעמם התנאים האמורים באותם סעיפים לאחר מות המבוטח;

2. מוצע לתקן את סעיפים 144 ו-265 לחוק, הנוגעים לסמכותו של שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים להתקין תקנות הנוגעות לתשלום דמי מחיה והוצאות אבחון בעד ילד יתום שהוא תלוי במבוטח כאמור באותם סעיפים.

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא 2 מיליון שקלים חדשים לשנה.

יוזמים: חברי הכנסת משה גפני, אורי מקלב, יעקב אשר, אלי אלאוף, עודד פורר, איציק שמולי, אילן גילאון, מאיר כהן, בצלאל סמוטריץ', יגאל גואטה, אחמד טיבי, דוד ביטן